

**UCHWAŁA NR
Rady Gminy Dobromierz**

z dnia ..... 2021 roku

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 355/1 i 355/5 w obrębie Dobromierz

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.) oraz w nawiązaniu do uchwały Rady Gminy Dobromierz Nr XIX/116/20 z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 355/1 i 355/5 w obrębie Dobromierz, po stwierdzeniu, że plan nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz, Rada Gminy Dobromierz uchwała, co następuje:

**Rozdział 1
Ustalenia ogólne**

§ 1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zwany dalej planem, obejmuje obszar działek nr 355/1 i 355/5 w obrębie Dobromierz, przedstawiony na rysunku planu w skali 1:1000, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.1. Integralną częścią uchwały jest rysunek planu w skali 1:1000, stanowiący załącznik nr 1.

2. Rozstrzygnięcie w sprawie uwag wniesionych do projektu planu stanowi załącznik nr 2.

3. Rozstrzygnięcie w sprawie sposobu realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasad ich finansowania stanowi załącznik nr 3.

4. W planie nie określa się:

- 1) zasad ochrony dóbr kultury współczesnej;
- 2) granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych oraz zagrożeń osuwania mas ziemnych;
- 3) sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 4) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 5) wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej;
- 6) krajobrazów priorytetowych.

§ 3. Ustala się stawkę procentową, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w wysokości 30% dla wszystkich terenów.

§ 4.1. Następujące określenia stosowane w uchwale oznaczają:

- 1) teren – obszar wyznaczony w rysunku planu liniami rozgraniczającymi, oznaczony symbolem przeznaczenia podstawowego;
  - 2) przeznaczenie podstawowe – jest to część przeznaczenia terenu, która przeważa na danym terenie wydzielonym w planie liniami rozgraniczającymi; w przypadkach ustalenia więcej niż jednej kategorii przeznaczenia podstawowego, wszystkie wymienione kategorie mogą wystąpić łącznie lub odrębnie w granicach poszczególnych nieruchomości położonych w granicach terenu;
  - 3) przeznaczenie uzupełniające – rodzaje przeznaczenia terenu inne niż podstawowe, które uzupełniają lub wzbogacają przeznaczenie podstawowe;
  - 4) nieprzekraczalna linia zabudowy – linia lub określona odległość w tekście planu wyznaczająca dopuszczalne zbliżenie budynków w przypadkach ich budowy z wyłączeniem rozbudowy lub nadbudowy;
  - 5) powierzchnia zabudowy – powierzchnia zajęta przez budynek w stanie wykończonym wyznaczona przez rzut poziomy krawędzi budynku na powierzchnię terenu, do której nie wlicza się:
    - a) powierzchni obiektów budowlanych ani ich części nie wystających ponad powierzchnię terenu,
    - b) powierzchni elementów drugorzędnych takich jak: schody zewnętrzne, rampy zewnętrzne, daszki, markizy,
    - c) powierzchni zajmowanej przez wydzielone obiekty pomocnicze takie jak: szklarnie, altany;
2. Pojęcia niezdefiniowane należy rozumieć zgodnie z przepisami odrębnymi.

§ 5.1. Następujące oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu są obowiązującymi ustaleniami planu:

- 1) granica obszaru objętego planem;
  - 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
  - 3) nieprzekraczalne linie zabudowy;
  - 4) oznaczenia przeznaczenia terenów;
  - 5) strefa obserwacji archeologicznej;
2. Pozostałe oznaczenia graficzne przedstawione na rysunku planu mają charakter informacyjny lub wynikają z przepisów odrębnych.

Rozdział 2

Ustalenia dla całego obszaru objętego planem

§ 6.1. W zakresie ogólnych zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalenia takie jak: nakazy, zakazy, dopuszczenia oraz ograniczenia w zagospodarowaniu terenów zawarte w rozdziale 3 i łącznie wraz z przepisami odrębnymi służą ochronie i kształtowaniu ładu przestrzennego.

§ 7. W zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska i przyrody ustala się:

- 1) działalność przedsięwzięć lokalizowanych na terenie nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny;
- 2) obszar planu znajduje się w granicach, otuliny Księżańskiego Parku Krajobrazowego;

- 3) dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie może przekraczać wartości określonych w przepisach odrębnych oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

§8. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się; strefę konserwatorską „OW” – obserwacji archeologicznej, dla której ustala się: wszelkie przedmioty pozyskane w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znalezisko, co do których istnieje przypuszczenie, że są zabytkami, podlegają ochronie prawnej zgodnie z przepisami odrębnymi.

§9.1. W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu, na wszystkich terenach pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi, z wyjątkiem:
  - a) przesyłowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
  - b) przesyłowych gazociągów wysokiego ciśnienia;
- 2) na terenach przeznaczonych na zainwestowanie dopuszcza się realizację dróg wewnętrznych o szerokości nie mniejszej niż 6m.
  2. W zakresie budowy, przebudowy lub rozbudowy sieci uzbrojenia ustala się:
    - 1) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
      - a) zaopatrzenie w wodę z komunalnej sieci wodociągowej, z zastrzeżeniem lit. b,
      - b) dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody;
    - 2) w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków komunalnych:
      - a) odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem lit. b,
      - b) dopuszcza się urządzenia indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków;
    - 3) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:
      - a) odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej, z zastrzeżeniem lit. b,
      - b) dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i terenów utwardzonych w obrębie posesji;
    - 4) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną - zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia;
    - 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz:
      - a) zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej, z zastrzeżeniem lit. b,
      - b) dopuszcza się zaopatrzenie w gaz z indywidualnych zbiorników;
    - 6) w zakresie zaopatrzenia w energię cieplną - zaopatrzenie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła;
    - 7) w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

§10. W zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości ustala się:

- 1) dla terenów oznaczonych symbolem MN:
  - a) powierzchnia działek nie może być mniejsza niż:
    - 1000m² dla zabudowy wolnostojącej,
    - 800m² dla zabudowy bliźniaczej,

- b) szerokość frontu działek co najmniej:
  - 20m dla zabudowy wolnostojącej,
  - 14m dla zabudowy bliźniaczej,
- c) kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego powinien zawierać się w przedziale od 80° do 90°.

Rozdział 3

Ustalenia szczegółowe dla terenów w liniach rozgraniczających

§11.1. Dla terenu oznaczonego symbolem MN1 ustala się przeznaczenie podstawowe na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

2. Na terenie, o którym mowa w ust.1, obowiązują następujące ustalenia:

- 1) w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu:
  - a) wskaźnik intensywności zabudowy w przedziale od 0,1 do 0,6,
  - b) powierzchnia zabudowy nie może przekroczyć 30% powierzchni działki budowlanej,
  - c) co najmniej 60% powierzchni działki budowlanej należy urządzić jako powierzchnię terenu biologicznie czynnego,
  - d) wysokość zabudowy nie może przekraczać 9m,
  - e) dachy strome dwu lub wielospadowe o symetrycznym nachyleniu głównych połaci dachowych pod kątem 30° - 45°, kryte dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym w kolorach ceglastym, brązowym i szarym,
  - f) dopuszcza się świetliki, okna połaciowe i lukarny,
  - g) liczba miejsc do parkowania na parkingach terenowych i wbudowanych nie może być mniejsza niż 1 stanowisko na jedno mieszkanie oraz 1 stanowisko na 40m² powierzchni użytkowej usług, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ilości wynikającej z przepisów odrębnych;
- 2) nieprzekraczalna linia zabudowy w odległości 6m od północnej i południowej granicy terenu;
- 3) w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów i ograniczeń w ich użytkowaniu:
  - a) dopuszcza się dla istniejącej zabudowy, która posiada inne niż ustalone w pkt. 1, wskaźniki zabudowy, wysokość, pokrycie i geometrię dachu:
    - remont i przebudowę do istniejących parametrów,
    - rozbudowę lub nadbudowę do parametrów ustalonych w pkt 1,
  - b) dopuszcza się rozbudowę budynków istniejących, których lokalizacja nie spełnia wymagań dotyczących nieprzekraczalnych linii zabudowy, o których mowa w pkt. 2, pod warunkiem zachowania odległości od drogi nie mniejszej, niż dotychczasowa.

Rozdział 4

Przepisy końcowe

§12. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobromierz.

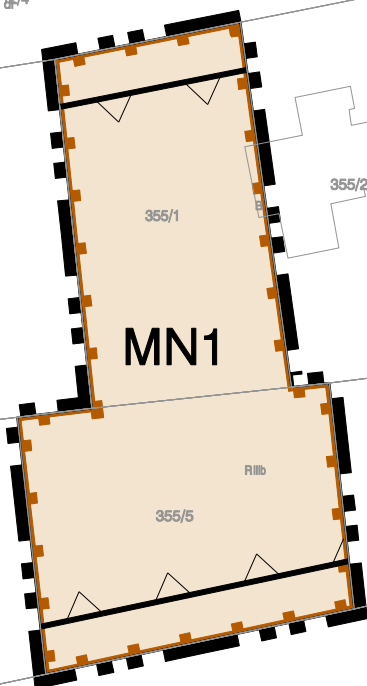
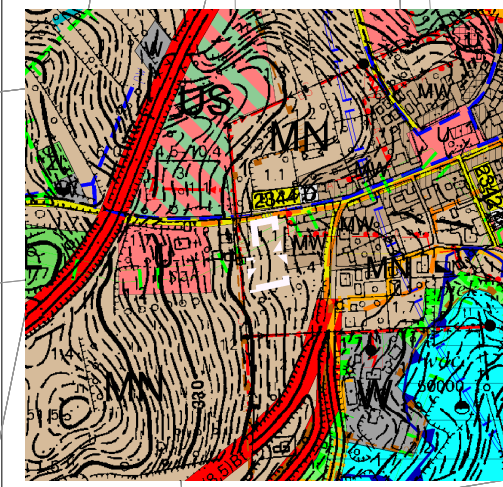
§13. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA DZIAŁEK NR 355/1 I 355/5 W OBRĘBIE DOBROMIERZ

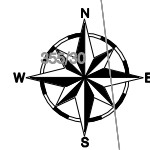
Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Gminy Dobromierz
z dnia 2021 r.

WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY DOBROMIERZ

LEGENDA:

OBOWIĄZUJĄCE OZNACZENIA:	
	GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
	LINIE RÓZGRANICZAJĄCE TEREN O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
	NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
	MN TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
	STREFA OBSERWACJI ARCHEOLOGICZNEJ

Skala 1:1000

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 355/1 i
355/5 w obrębie Dobromierz

mgr Marek Woźniak

Wrocław 2021 r.

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot opracowania

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakłada na gminę obowiązek kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy. Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekty planów, w tym miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko umożliwi wczesną identyfikację zagrożeń dla środowiska związanych z kierunkami zagospodarowania przestrzennego terenu. Ocena skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko umożliwi zidentyfikowanie środowiskowych skumulowanych skutków wprowadzenia proponowanych ustaleń w życie, uświadomienie społeczeństwu korzyści i zagrożeń związanych z realizacją planu, natomiast organom administracji publicznej ocenę zgodności miejscowego planu z dokumentami nadrzędnymi. W ten sposób strategiczne oceny oddziaływania na środowisko nabierają znaczenia dla realizacji polityki ekologicznej państwa oraz tworzenia podstaw rozwoju zrównoważonego w fazie sporządzania projektów dokumentów na szczeblach rządowych, regionalnych i lokalnych. Przedmiotem pracy jest prognoza oddziaływania na środowisko, sporządzona dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 355/1 i 355/5 w obrębie Dobromierz.

1.2. Cel, zakres opracowania i metoda sporządzenia Prognozy

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały sporządzone na podstawie Uchwały Rady Gminy Dobromierz Nr XIX/116/20 z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 355/1 i 355/5 w obrębie Dobromierz.

Celem Prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena skutków planowanego zagospodarowania przestrzennego na środowisko, w tym na obszar Książańskiego Parku Krajobrazowego oraz cele ochrony Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Dobromierz”.

Zakres pracy został ustalony zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Opracowanie zostało podzielone na cztery części:

W pierwszej części przeprowadzono diagnozę stanu środowiska, w ramach której dokonano:

1. oceny uwarunkowań fizjograficznych;
2. identyfikacji zasobów przyrodniczych oraz obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody w granicach obszaru objętego miejscowym planem;
3. oceny tendencji do zmian w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu.

W drugiej części dokonano charakterystyki i oceny projektowanego zagospodarowania przestrzennego oraz oceny ustaleń odnoszących się do ograniczenia negatywnych skutków w środowisku, w związku z realizacją miejscowych planów.

W trzeciej części dokonano oceny skutków realizacji miejscowych planów w zakresie:

1. zgodności ustaleń planów z dokumentami strategicznymi w zakresie ochrony środowiska;
2. tendencji do zmian w środowisku przy braku realizacji ustaleń projektu planów;

3. oddziaływania na środowisko, w tym: oddziaływania na wody, powietrze i ziemię, oddziaływanie na obszary objęte ochroną (obszar Natura 2000 PLH 020034 „Dobromierz”, Książański Park Krajobrazowy), oddziaływanie na zasoby przyrodnicze poza obszarami formami ochrony, oddziaływanie transgraniczne.

W czwartej, ostatniej części Prognozy, wskazano rozwiązania alternatywne do zaproponowanych w miejscowych planach, środki zapobiegania negatywnym skutkom realizacji projektów planów oraz proponowane metody monitorowania skutków w środowisku.

I ETAP – DIAGNOZA

2. DIAGNOZA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA Z UWZGLĘDNIENIEM ZMIENNOŚCI PRZESTRZENNEJ

2.1. Charakterystyka stanu środowiska

W rozdziale tym został przedstawiony, na podstawie Opracowania ekofizjograficznego oraz Prognozy do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz opis poszczególnych komponentów środowiska - ich cechy, elementy oraz układ w przestrzeni.

Położenie administracyjne

Gmina DOBROMIERZ znajduje się w centralno-południowej części województwa dolnośląskiego, w granicach powiatu świdnickiego. Powierzchnia gminy wynosi 86 km² (GUS 2015). Zamieszkuje ją 5312 mieszkańców (dane za 2014r., BDL). Graniczy od północy z gminami Paszowice i Mściwojów, od zachodu z gminami Paszowice i Bolków, od wschodu z gminami Strzegom i Świebodzice oraz od południa z gminą Stare Bogaczowice.

W skład sieci osadniczej wchodzi następujące jednostki: Dobromierz (z przysiółkami Serwinów i Bronówek), Czernica, Borów, Gniewków, Dzierzków, Roztoka, Kłaczyna (z przysiółkiem Celów), Jugowa, Bronów, Szymanów (z przysiółkiem Siodłkowice), Jaskulin, Pietrzyków.

Gmina Dobromierz jest gminą wiejską. Użytki role stanowią w przybliżeniu 72% powierzchni gminy.

Położenie geograficzne

Gmina Dobromierz położona jest pomiędzy Pogórzem Kaczawskim, Górami Wałbrzyskimi a Równiną Wrocławską na wysokości 205-426 m npm.

Zgodnie z podziałem Polski na regiony fizyczno-geograficzne (Kondracki, 2000) gmina Dobromierz znajduje się w zasięgu dwóch zasadniczo różniących się od siebie makroregionów – Przedgórze Sudeckiego oraz Pogórza Zachodniosudeckiego. Obniżenie Podsudeckie charakteryzuje się płaskim i równinnym ukształtowaniem terenu, w przeciwieństwie do urozmaiconej rzeźby Pogórza Zachodniosudeckiego. Na tle równinnego ukształtowania północnej części gminy wyróżniają się także wniesienia Wzgórz Strzegomskich.

W tabeli 1 został przedstawiony podział fizycznogeograficzny gminy.

Podział fizyczno-geograficzny wg Kondrackiego

MAKROREGIONY	MEZOREGIONY	MIKROREGIONY
Przedgórze Sudeckie	Wzgórz Strzegomskie	
	Obniżenie Podsudeckie	Obniżenie Podsudeckie
Pogórze Zachodniosudeckie	Pogórze Wałbrzysko-Bolkowskie	1. Pogórze Bolkowskie
		2. Pogórze Świebodzickie
		3. Obniżenie Wolbromka
	Pogórze Kaczawskie	1. Pogórze Wojcieszowskie

Geomorfologia

Rzeźba terenu gminy Dobromierz jest urozmaicona. Wynika to z położenia w zasięgu zróżnicowanych jednostek geograficznych oraz dużej różnicy wysokości pomiędzy terenami położonymi najniżej i najwyżej. Najniżej znajduje się koryto Nysy Szalonej w miejscu, gdzie opuszcza ona obszar gminy na granicy z gminą Paszowice (203 m n.p.m.). Najwyżej zaś położonym punktem jest wierzchołek bezimiennego wzgórza znajdującego się ok. 0,6 km na południe od Jaskulina (426 m n.p.m.). Centralna i północno-zachodnia część gminy jest równinna, o charakterze stricte rolniczym, natomiast południowa, zachodnia i północno-wschodnia część gminy stanowi teren pagórkowaty, urozmaicony wzniesieniami .

Budowa geologiczna

Gminę Dobromierz charakteryzuje zróżnicowana geologia. Szczegółowy opis budowy geologicznej znajduje się w Opracowaniu Ekofizjograficznym . W niniejszej Prognozie skupiono się wyłącznie na geologii podłoża trzecio i czwartorzędowego. Obniżenie Podsudeckie wypełniają utwory trzeciorzędowe i polodowcowe. Do utworów trzeciorzędowych zaliczane są zwietrzliny skał podłoża zalegające bezpośrednio na nich. Wyżej występują tufy bazaltowe, iły piaszczyste i mułki z wkładkami węgla brunatnego oraz żwiry i piaski odłaniające się na powierzchni u podnóża krawędzi Sudetów pomiędzy Dobromierzem a Bronowem, i w dnie doliny Nysy Szalonej w Roztoce. Na utworach trzeciorzędu zalegają osady polodowcowe wiązane ze zlodowaceniem środkowopolskim. Tworzą je rozległe pokrywy glin zwałowych rozciągające się pomiędzy Roztoką na północy a Świebodzicami na południu. W ich obrębie występują eratyki, nieraz znacznej wielkości. Na glinach zwałowych zalegają miejscami płyty żwirów i piasków wodnolodowcowych. Tworzą one niewielkie, łagodne wzniesienia (np. między potokiem Łęzek a Dzierzkowem, na północ od Kłaczyny i pomiędzy Dobromierzem a Szymanowem. W powierzchni zbudowaną z osadów polodowcowych zagłębiły się na ogół płytkie doliny rzek i potoków. Na zboczach dolin występują resztki teras rzecznych zbudowanych ze żwirów i piasków. Widoczne są one przede wszystkim w dolinie Nysy Szalonej w okolicach Roztoki, a także w dawnej jej dolinie między Kłaczyną a Bolkowicami. Ta szeroka i opuszczona dolina wypełniona podobnie jak dna większości dolin współczesnymi osadami rzecznyymi świadczy o niedawnych zmianach hydrograficznych na tym terenie.

Surowce mineralne

Gmina Dobromierz charakteryzuje się bogactwem złóż zasobów naturalnych, zwłaszcza granitu drobnoziarnistego i kaolinu w granicach Wzgórz Strzegomskich.

Zasoby glebowe

W zależności od położenia, na terenie gminy występuje kilka głównych typów gleb – nizinne, wyżynne, górskie oraz dolinne :

Gleby nizinne i wyżynne: Gleby bielcowe i brunatne wylugowane, wykształcone z:

1. glin napiaskowych i naźwirowych. Gleby słabych kompleksów żytnich, IV-V klasy bonitacyjnej;
2. glin i lessów, położonych na przepuszczalnym podłożu. Gleby kompleksu pszennego wadliwego, IIIb –IVb klasy bonitacyjnej.
3. glin pylastych i lessów ilastych. Gleby o wysokich wartościach dla rolnictwa, o dobrze wykształconej warstwie próchnicznej oraz prawidłowych stosunkach powietrzno-wodnych. Gleby kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego, II-IIIb klasy bonitacyjnej, miejscami IVa.

Gleby górskie: Zdecydowanie gleby słabsze, w przewadze są to gleby brunatne wylugowane, wykształcone z glin pylastych. Przydatność dla rolnictwa uzależniona jest od dodatkowych czynników - żyzności, wilgotności, głębokości i wysokości n.p.m.

1. Gleby płytkie – występują na stokach i ostrych grzbietach. Gleby kompleksu owsiano-ziemniaczanego, najslabsze – V i VI klasy bonitacyjnej. Podatne na erozję. Przeznaczenie najwłaściwsze – użytki zielone i dolesienie.
2. Gleby średniogłębokie – występują na łagodnych stokach, kompleksu zbożowego-górskiego. Gleby niskiej jakości, IV-V klasy bonitacyjnej.
3. Gleby najlepsze wśród gleb górskich – kompleksu pszennego górskiego, IVa-IVb klasy bonitacyjnej.

Gleby dolinne: mady głębokie o składzie mechanicznym glin i iltów pylastych. Gleby kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego, klasy bonitacyjnej II-IVa. Są to gleby żyzne, okresowo nadmiernie uwilgotnione .

Jak wynika z opisu warunków glebowych, na terenie gminy Dobromierz występują zarówno dobre jak i słabe gleby. Najlepsze użytki rolne występują w południowych obrębach (Jaskulin, Pietrzyków, Dobromierz, Bronów). Lepsze gleby występują w środkowej części gminy – obręby: Kłaczyna, Jugowa. Natomiast najlepsze występują na północy w obrębach Roztoka, Borów, Dzierzków, Gniewków, Czernica. Użytki zielone występują w klasach bonitacyjnych III – VI .

Zagrożenia:

W południowej i zachodniej części gminy występuje największe zagrożenie erozją. Zjawisko to dotyczy szczególnie gleby we wsiach: Jaskulin, Szymanów, Dobromierz, Pietrzyków, Bronów, Kłaczyna. Część gruntów, które są zagrożone erozją nie jest uprawiana, co potęguje niekorzystne procesy.

Zasoby wodne

Wody powierzchniowe

Przez gminę przepływają dwie większe rzeki: Strzegomka (zlewnia Bystrzycy) oraz Nysa Szalona (zlewnia Kaczawy). Sieć wodną wzbogacają rowy melioracyjne i ciek: Parowa, Pietrzyków, Szymanowski Potok. Drenaż odbywa się w kierunku północnym, zgodnie z nachyleniem terenu.

Zagrożenia:

Wskutek roztopów wiosennych oraz długotrwałych lub ulewnych deszczy wzrasta zagrożenie powodziowe, zatapiając położone wzdłuż cieków łąki i pola uprawne oraz niżej położone zabudowania mieszkalne i gospodarcze. W granicach terenu gminy istnieje zagrożenie powodzią. Granice zalewu zostały zaznaczone na rysunku mpzp.

Wody podziemne

Charakter wód podziemnych uzależniony jest od budowy geologicznej podłoża, zatem jest zróżnicowany na terenie gminy, w zależności od jednostki fizycznogeograficznej, w której określona część gminy się znajduje . Izolacja użytkowych wód poziomu wodonośnego jest całkowita w północnej części gminy, częściowa – w rejonie Roztoka - Dzierzków, natomiast izolacji brak w dolinie Nysy Szalonej. Na zdecydowanej powierzchni gminy pierwsze zwierciadło wód podziemnych zalega na głębokości m ppt. Jedynie w dolinach zalega płycej – poniżej 5 m ppt. Warunki wodne są korzystne dla sytuowania zabudowy .

Wody stojące

W przełomowym odcinku Strzegomki utworzony został zbiornik „Dobromierz”. Pełni rolę zbiornika retencyjnego oraz ujęcie wody dla Dobromierza i Świebodzic. Przy zbiorniku wybudowano zakład uzdatniania wody. Wokół zbiornika utworzono strefę ochrony bezpośredniej o powierzchni 117,8 ha oraz strefę ochrony pośredniej.

Warunki klimatyczne

Gmina Dobromierz znajduje się w przedgórskim regionie klimatycznym (wg podziału A. Schucka), w obrębie dwóch pięter klimatycznych:

1. Piętro ciągłe, obejmujące Przedgórze Sudeckie. Warunki klimatyczne tu występujące sprzyjają osadnictwu. Piętro to sięga 300 m npm. Południowe skłony są dobrze nasłonecznione. Dna doliny narażone są na okresowe płytkie inwersje termiczne.
2. Piętro umiarkowane, obejmujące Pogórze – położone na wysokości 300-400 m npm. Z uwagi na duże deniwelacje, charakteryzuje się silnymi kontrastami w przebiegu elementów klimatycznych. W dolinach występują okresowo inwersje termiczne i zmrozowiska. Występują tu trudniejsze niż w piętrze ciągłym warunkami dla rolnictwa i osadnictwa.

Zgodnie z podziałem rolniczo-klimatycznym Polski (Gumiński, 1948), gmina Dobromierz należy do dzielnicy podsudeckiej (XVIII).

Cechy charakterystyczne klimatu:

1. Średnia suma opadów atmosferycznych: 600-700 mm

2. Czas trwania pokrywy śnieżnej – 60-70 dni
3. Roczna suma usłonecznienia faktycznego – 1400-1450 h (przy czym niższa suma usłonecznienia przypada na część południową część gminy).
4. Średnia temperatura powietrza – 7-7,5 st. C
5. Średnia prędkość wiatru – 5 m/s
6. Przeważający kierunek wiatru – zachodni (17-20%)

Krajobraz

Krajobraz gminy jest naturalnym odzwierciedleniem mozaiki ukształtowania terenu. Obszar wzgórz porośniętych lasami, poprzecinanych dolinami południowej i zachodniej części podnosi walory krajobrazowe gminy, która na przeważającej powierzchni w swej centralnej części jest płaska, równinna, o typowym charakterze monokultur rolniczych. Na walory krajobrazowe wpływają jednocześnie elementy systemu wodnego - istniejący zbiornik wodny „Dobromierz”, rzeki – Nysa Szalona i Strzegomka oraz mniejsze ciek naturalne (Pietrzyków, Parowa, Szymanowski Potok). Największe walory krajobrazowo – przyrodnicze gminy występują w jej południowej i zachodniej części. Jest to teren Książańskiego parku Krajobrazowego i obszaru Natura 2000 „Dobromierz”. W północnej części gminy krajobraz został zaburzony kopalniami eksploatacji granitu. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne. Znacznie mniejszą powierzchnię zajmują łąki i pastwiska. Są to łąki świeże, położone wzdłuż cieków i lasów.

Zasoby przyrodnicze¹

Zasoby leśne

Lesistość w gminie nie należy do wysokich i wynosi 17% (GUS, 2009). Jest to wynik niższy niż średnia dla województwa (29,5%), ale wyższy niż dla powiatu świdnickiego (13,5%). Główny typ siedlisk to las mieszały, świeży, wilgotny i olsz jesionowy. Największe skupiska leśne związane są z Książańskim Parkiem Krajobrazowym. Duże kompleksy leśne położone są również poza Książańskim PK w obrębach: Kłaczyna, Bronów, Dzierzków, Gniewków. Pozostałe lasy tworzą mniejsze skupiska i liczne zagajniki na wzgórzach o glebach piaszczystych i terenach mało przydatnych rolniczo, wzdłuż cieków.

Parki

Na terenie gminy Dobromierz występuje wiele parków oraz ogrodów pałacowych i dworskich, większość z nich wymaga jednak prac rewolaryzacyjnych, porządkujących i pielęgnacyjnych.

Gatunki chronione

Na terenie gminy odnotowano występowanie 39 gatunków roślin prawnie chronionych, w tym 19 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną ścisłą, 3 gatunki ściśle chronionych grzybów i 17 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną częściową. Rośliny znajdujące się na czerwonej liście reprezentowane są przez 4 gatunki, natomiast grzyby przez 3 gatunki. Na obszarze gminy nie stwierdzono gatunków wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej oraz gatunków dla których należałoby ustanowić strefę ochronną.

Objęte ochroną gatunkową ścisłą:

Rośliny naczyniowe	liczba stanowisk
Buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>	13
Dziewięsił bezłodygowy <i>Carlina acaulis</i>	7
Goździk kosmaty <i>Dianthus armeria</i>	2
Kruszczyk szerokolistny <i>Epipactis helleborine</i>	1
Kukułka bzowa (storczyk bzowy) <i>Dactylorhiza sambucina</i>	7
Kukułka szerokolistna <i>Dactylorhiza majalis</i>	1
Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	15

Listera jajowata <i>Listera ovata</i>	2
Orlik pospolity <i>Aquilegia vulgaris</i>	1
Paprotka zwyczajna <i>Polypodium vulgare</i>	7
Perłówka siedmiogrodzka <i>Melica transsylvanica</i>	1
Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i>	10
Rojownik pospolity <i>Jovibarba sobolifera</i>	3
Storczyk męski <i>Orchis mascula</i>	5
Śnieżyca wiosenna <i>Leucojum vernum</i>	8
Śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	6
Wawrzynek wilczełyko <i>Daphne mezereum</i>	4
Wiciokrzew pomorski <i>Lonicera periclymenum</i>	1
Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	2
Grzyby	
Sromotnik bezwstydnny <i>Phallus impudicus</i> (nie chron. od 2004)	2
Lakownica lśniąca <i>Ganoderma lucidum</i>	1
Purchawica olbrzymia <i>Langermania gigantea</i>	1

Objęte ochroną gatunkową częściową

Barwinek pospolity <i>Vinca minor</i>	3
Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i> (wg RM z 2004)	17
Centuria pospolita <i>Centaureum erythraea</i>	2
Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	1
Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i>	3
Goździk kropkowany <i>Dianthus deltoides</i> (nie chron. od 2004)	nie mapowany
Kalina koralowa <i>Viburnum opulus</i>	10
Konwalia majowa <i>Convallaria majalis</i>	nie mapowany
Kopytnik zwyczajny <i>Asarum europaeum</i>	nie mapowany
Kruszyna pospolita <i>Frangula alnus</i>	nie mapowany
Miodownik melisowaty <i>Melittis melissophyllum</i>	4
Naparstnica zwyczajna <i>Digitalis grandiflora</i> (wg RM z 2004)	13
Pierwiosnek lekarski <i>Primula veris</i>	16
Pierwiosnek wyniosły <i>Primula elatior</i>	nie mapowany
Przylaszczka pospolita <i>Hepatica nobilis</i>	6
Przytulia (marzanka) wonna <i>Galium odoratum</i>	nie mapowany
Wilżyna bezbronna <i>Ononis arvensis</i>	1

Zagrożenia i zalecenia ochronne dotyczące roślin i grzybów

Spośród chronionych gatunków roślin najbardziej zagrożone są gatunki znane z pojedynczych stanowisk oraz gatunki notowane na kilku stanowiskach, ale w bardzo niewielkich populacjach. Są to np. niektóre gatunki storczykowatych jak storczyk męski *Orchis mascula* notowany w niewielkiej liczbie okazów, które mogą ulec przypadkowemu zniszczeniu. Do najcenniejszych populacji roślin chronionych należą stanowiska następujących gatunków: perłówki siedmiogrodzkiej, kukułki bżowej, buławnika mieczolistnego, śnieżycy wiosennej, wiciokrzewu pomorskiego. Dla ich ochrony proponuje się utworzenie obszarów chronionych, rezerwatów przyrody lub użytków ekologicznych. W przypadku grzybów nie udało się stwierdzić na tyle cennych taksonów, które wymagałyby szczególnych sposobów ochrony. Jedyny gatunek objęty obecnie ochroną całkowitą – purchawica olbrzymia *Langermania gigantea* uważana jest ostatnio za gatunek ekspansywny, zwiększający liczbę stanowisk.

Ssaki

Typowo rolniczy charakter gminy sprawia, że większość tutejszych przedstawicieli ssaków to gatunki pospolite na terenie całego kraju. Spośród wykazanych na terenie gminy gatunków na szczególną uwagę zasługuje obecność dwóch gatunków z rodziny popielicowatych *Gliridae* – **popielicy** *Myoxus glis* i **orzyszniczy** *Muscardinus avellanarius*. Oba gatunki objęte są na terenie naszego kraju ochroną. Ponadto popielica umieszczona została w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt jako gatunek zagrożony (kategoria NT). Głównym zagrożeniem dla obu gatunków jest utrata siedlisk, poprzez wycinanie starodrzewi liściastych, wprowadzanie monokultur iglastych.

Podsumowanie

Krajobraz gminy Dobromierz zdominowany jest przez pola uprawne, podczas gdy lasy zajmują zaledwie niewielką jego część. Ma to zasadniczy wpływ na teriofaunę tego terenu. Zdecydowana większość gatunków zgromadzona jest na obszarach leśnych. W oparciu o dane aktualne i literaturowe na terenie gminy Dobromierz wykazano w sumie 36 gatunków ssaków należących do 5 rzędów.

Nietoperze

Na terenie gminy Dobromierz stwierdzono co najmniej 14 spośród 22 gatunków nietoperzy występujących w Polsce. Wszystkie gatunki podlegają ochronie ścisłej. Liczba gatunków nietoperzy obserwowanych na terenie gminy jest stosunkowo wysoka, biorąc pod uwagę fakt małej lesistości i wybitnie rolniczego charakteru tego obszaru. Najwyższą aktywność nietoperzy i liczbę gatunków zanotowano w południowej części gminy, przy zbiorniku zaporowym w Dobromierzu i zalesionych wzgórzach Pogórza Wałbrzyskiego. Miejsca te są dobrymi żerowiskami i tu należy spodziewać się największej koncentracji kryjówek tych zwierząt.

Najważniejszymi zaleceniami ochronnymi dotyczącymi tych stanowisk są :

1. Utrzymanie różnogatunkowych lasów liściastych, utrzymanie lasów nadrzecznych oraz starodrzewia, nasadzanie gatunków liściastych i ograniczenie nasadzeń iglastych.
2. Zachowanie lub odtwarzanie w krajobrazie rolniczym i silnie zurbanizowanym pasów drzew i krzewów, również wzdłuż cieków wodnych, stanowiących trasy przelotu na żerowiska i do miejsc rojenia oraz dodatkowe miejsca żerowania. Utrzymanie i rozwijanie zróżnicowanej mozaikowej struktury krajobrazu (żywoptoty, pojedyncze drzewa, sady, śródpolne lub śródleśne zbiorniki wodne otoczone drzewami, itp.).
3. Ograniczenie stosowania pestycydów w rolnictwie i w leśnictwie, mających negatywny wpływ na entomofaunę, stanowiącą pokarm nietoperzy.
4. Prowadzenie remontów strychów w okresie od września do początku kwietnia, tj. poza okresem rozrodu i wychowania młodych. Stosowanie nietoksycznych dla ssaków środków konserwacji drewna, np. spośród substancji nieorganicznych np. Basilit, Antox B, Intox U, Fobos M-2 i Dulux. Zachowanie istniejących wlotów nietoperzy na strych. Stosowane coraz częściej zewnętrzne oświetlenie obiektów zabytkowych może być instalowane wyłącznie w taki sposób, aby nie obejmował swym zasięgiem wylotów z kolonii nietoperzy.
5. Miejsca przebywania kolonii rozrodczych powinny zostać objęte ochroną prawną i zabezpieczone w odpowiedni sposób, przy konsultacji przyrodników i za zgodą właścicieli terenu. Organizowanie akcji informacyjnych, adresowanych do szerokiego grona odbiorców na poziomie gmin i publicznych lub prywatnych właścicieli gruntów, na których występują nietoperze, mających na celu wyjaśnienie i uzyskanie akceptacji dla metod ochrony nietoperzy.

Ptaki

Na terenie gminy występuje dość bogata ornitofauna, a szczególnie ta związana z krajobrazem rolniczym. Obszary o największej bioróżnorodności tej grupy zwierząt to rejon Celowa, obfitujący w zróżnicowane gatunkowo i wiekowo lasy. Na uwagę zasługuje też rzeka Strzegomka powyżej zbiornika w Dobromierzu.

W trakcie badań na terenie gminy Dobromierz stwierdzono występowanie 74 gatunków ptaków lęgowych. Spośród ptaków lęgowych 68 gatunków podlega ochronie gatunkowej, częściowej 3 gatunki i ochronie łowieckiej 3 gatunki ptaków. Natomiast gatunki wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 występują w liczbie 59 oraz 2 gatunki zagrożone i 2 gatunki potencjalnie zagrożone na Śląsku.

Płazy i gady

Gmina Dobromierz na swoim terenie posiada trzy rzadkie i zagrożone gatunki, które wymagają ochrony (rzekotka drzewna *Hyla arborea* i ropucha zielona *Bufo viridis* oraz przedstawiciel węży *gniemosz plamisty* *Coronella austriaca*).

Gmina Dobromierz, pomijając ww. gatunki oraz pospolicie występujące zaskrońce i ropuchy szare, nie należy do gmin licznych w płazy i gady, ani pod względem gatunkowym ani ilościowym.

2.2. Charakterystyka zasobów przyrodniczych oraz walorów krajobrazowych i stanu ich ochrony prawnej

2.2.1. Ochrona zasobów przyrodniczych i stanu ich ochrony prawnej

Zasoby wód podziemnych i powierzchniowych

Gmina Dobromierz znajduje się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Przez gminę przepływają naturalne ciek, wzbogacone siecią melioracyjną. Uzupełnieniem zasobów wód powierzchniowych jest zbiornik retencyjny „Dobromierz”, który jest zarazem źródłem ujęcia wody.

Zasoby glebowe

Na zdecydowanej powierzchni centralnej części gminy (nie zajętej przez zabudowę) występują gleby wysokich klas bonitacyjnych, o wysokiej wartości dla rolniczego wykorzystania. Obecnie, tereny te są użytkowane zgodnie z uwarunkowaniami (grunty orne). Konieczna jest ochrona warstwy glebowej przed zniszczeniem i zmianą sposobu użytkowania. Dobre gleby stanowią istotny zasób gminy, wpływający na charakter i kierunek rozwoju gminy. Zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów regulują przepisy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z ustawą, na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku - inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej.

Lasy

Lesistość gminy, pomimo sprzyjających warunków geomorfologicznych, jest niewielka, niższa od średniej województwa dolnośląskiego. Większość lasów skoncentrowana jest w południowej części gminy, w obrębie Pogórza Zachodniosudeckiego. Drzewostan stanowią gatunki liściaste i iglaste. W lasach nie notuje się uszkodzeń spowodowanych działalnością przemysłu. Lasy występujące w gminie to lasy ochronne, pełniące funkcje wodochronną i rekreacyjną. Zasady zachowania, ochrony i powiększania zasobów leśnych oraz zasady gospodarki leśnej w powiązaniu z innymi elementami środowiska określają przepisy Ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Jak zostało wyżej wspomniane, ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Dobromierz wynosi 17%. Jest to wynik słaby w porównaniu ze średnią lesistością Dolnego Śląska i kraju (28,4 %). Szacuje się jednak, że biorąc pod uwagę grunty zagrożone procesami denudacyjnymi, grunty na stokach, odłogowane, wskaźnik lesistości gminy można zwiększyć, z korzyścią dla ochrony lokalnej różnorodności biologicznej. W opracowaniu została naniesiona granica rolno-leśna, przedstawiająca możliwości dolesienia terenów w gminie. W mpzp nie zostały zaproponowane tereny pod zalesienie.

Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych

1. Specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000 PLH 020034 „Dobromierz”

Obszar obejmuje północno-zachodnią część Pogórza Bolkowsko-Wałbrzyskiego. W dolnym biegu wąwozu Strzegomki znajduje się zbiornik zaporowy, stanowiący źródło pitnej wody dla Dobromierza.

Klasy siedlisk:

- lasy liściaste 14% pokrycia
- lasy mieszane 57% pokrycia
- siedliska rolnicze (ogólnie) 20% pokrycia
- wody śródlądowe (stojące i płynące) 9% pokrycia

Obszar objęty ochroną z uwagi na występowanie siedlisk, wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Dominuje grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) – 40% pokrycia. Niecałe 10% powierzchni obszaru Natura 2000 zajmują niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris). Obszar posiada wyjątkowy charakter ze względu na duże zróżnicowanie siedliskowe. Na Pogórzu Bolkowsko-Wałbrzyskim znajduje się prawdopodobnie największa w Polsce powierzchnia zboczowych lasów klonowo-lipowych (priorytetowy typ siedliska przyrodniczego o kodzie 9180) z pojedynczymi okazami cisa *Taxus baccata* oraz zubożone formy ciepłolubnych dąbrów (priorytetowe siedlisko przyrodnicze o kodzie 9110). Najważniejszymi typami siedlisk przyrodniczych w tym obszarze są: zboczowe lasy klonowo-lipowe (około 54 ha), podgórskie łąki dębowo-jesionowo-wiązowe (5 ha)

oraz niewielkie płyty naskalnych muraw należących do związku Alyso-Sedion. Pogórze Bolkowsko-Wałbrzyskie ma także wyjątkowo duże znaczenie jako część korytarza ekologicznego Przedgórze Sudeckiego w silnie zurbanizowanych i uprzemysłowionych okolicach Wałbrzycha. Obszar może być zagrożony w przypadku intensyfikacji obecnego użytkowania lasów i zwiększenia presji rekreacyjnej.

Dla obszaru został opracowany Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034. Plan zawiera:

- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony, cele działań ochronnych;
- działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania;
- wskazania do zmian w istniejącym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Dobromierz z wyłączeniem wsi Szymanów dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Ocena ogólna
3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranuncion fluitantis</i>	0,70	C
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0,36	C
6110	Skały wapienne i neutrofilne z roślinnością pionierską	0,01	A
6210	Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,00	B
6230	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i> - płyty bogate florystycznie)	0,63	C
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	1,47	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	8,95	C
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	0,21	C
8150	Środkowoeuropejskie wyżynne piargi i gołoborza krzemianowe	0,00	A
8220	Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z <i>Androsacion vandellii</i>	0,05	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	40,08	B
9180	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (<i>Tilio plathyphylis-Acerion pseudoplatani</i>)	3,81	A
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	2,09	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>)	0,77	B
91I0	Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	1,08	C

GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

- 1308 *Barbastella barbastellus* - D
- 1318 *Myotis dasycneme* - C
- 1321 *Myotis emarginatus* - D
- 1324 *Myotis myotis* - D
- 1337 *Castor fiber* - C
- 1355 *Lutra lutra* - C

BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

1059 *Maculinea teleius* - C

1061 *Maculinea nausithous* – C

2. Książański Park Krajobrazowy

W granicach gminy znajduje się północny fragment Książańskiego Parku Krajobrazowego. Został powołany Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 5 z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie Książańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 63 poz. 808).

Ustalono następujące szczególne cele ochrony Parku:

1. Ochrona wartości przyrodniczych wraz z całą różnorodnością flory i fauny występującej na tym obszarze.
2. Zachowanie interesującej i unikalnej budowy geologicznej wraz ze skamieniałościami fauny kopalnej.
3. Zachowanie ciągłości historycznej: lokalnego charakteru i skali zabudowy w historycznie ukształtowanych jednostkach osadniczych ze szczególnym uwzględnieniem unikalnego wieloprzestrzennego zespołu zamkowo-parkowego Książ wraz z obiektami związanymi z historią zamku.
4. Zachowanie krajobrazu rolniczego i kulturowego, w tym otwartych, niezabudowanych przestrzeni w krajobrazie leśno-polno-łąkowym.

Chroni on fragmenty dąbrów oraz muraw kserotermicznych nad zbiornikiem z szeregiem chronionych i rzadkich gatunków roślin (perłówka siedmiogrodzka *Melica transsylvanica*, rojownik pospolity *Jovibarba sobolifera*, storczyk męski *Orchis mascula*, kukułka bzoza *Dactylorhiza sambucina*, bodziszek czerwony *Geranium purpureum*, zanokcica północna *Asplenium septentrionale* i wiele innych).

W skład północnej części parku wchodzi m in. następujące siedliska:

- pionierskie murawy naskalne *Sedo – Sclaranthetea*
- ściany skalne i urwiska porośnięte roślinnością *Androsacion vandellii*
- grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici – Carpinetum*
- las klonowo – lipowy (*Aceri – Tilietum*)
- kwaśna dąbrowa (*Luzulo-Quercetum*) [17]

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych na terenie Parku **zakazuje się:**

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów szczególnych
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub napraw urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 8) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 9) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 10) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

3. Pomniki przyrody ożywionej

- **Cis pospolity** – 110 cm obwodu, w Parku miejskim przy przystanku PKS w Dobromierzu.
- **Dąb szypułkowy** – 324 cm obwodu, przy nieczynnej stacji PKP w miejscowości Borów.

3. ZAGOSPODAROWANIE TERENU

3.1. Obecny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Lokalna gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie. Południową część gminy, o najbardziej urozmaiconym ukształtowaniu terenu, porastają częściowo lasy. Środkowa i północna część gminy ma typowo rolniczy charakter. Teren nie jest uprzemysłowiony i antropogenicznie zdegradowany, za wyjątkiem terenów eksploatacji surowców skalnych w północnej części gminy. W Borowie i w Gniewkowie eksploatowany jest granit. Największą miejscowością gminy jest Dobromierz. Pozostałe miejscowości są niewielkie, o typowym zagrodowym charakterze. Punktem charakterystycznym gminy jest sztuczny zbiornik „Dobromierz”. Przez Dobromierz przebiega droga krajowa nr 5, przecinająca równoleżnikowo gminę.

Obręb Dobromierz

W Dobromierzu dominuje zabudowa niska, jedno i wielorodzinną oraz zagrodowa, uzupełniona usługami. Najstarsza zabudowana część Dobromierza znajduje się w granicach strefy ochrony historycznego układu ruralistycznego wsi oraz w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej. Od południa przez Dobromierz przepływa Strzegomka, ciek dopływający do zbiornika „Dobromierz”. Obszary w pobliżu Strzegomki położone są w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodziowego oraz w zasięgu obszaru średniego prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi (Q1%). Obszar Dobromierza częściowo znajduje się w granicach obszarów przyrodniczych objętych ochroną - Książskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz w SOO Natura 2000 PLH 020034 „Dobromierz”.

3.2. Stan zainwestowania w infrastrukturę techniczną

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę opiera się o sieć wodociągową, jednak nie cała gmina została dotychczas zwodociągowana. Istniejący system zaopatrzenia w wodę oparty jest na ujęciach wód podziemnych w Serwinowie i w Dobromierzu. Dla ujęć wody pitnej wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Gospodarka ściekami

Gospodarka ściekami bytowymi² gminy rozwiązana jest w oparciu o zbiorniki do gromadzenia ścieków, z których ścieki są wywożone do mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków. Zdecydowana większość obecnie funkcjonujących zbiorników nie spełnia warunku szczelności, a ich pojemność, przy zwiększonym zużyciu wody, stała się zbyt mała. Część wiejskich gospodarstw domowych nie posiada żadnych urządzeń, a ścieki odprowadzane są bezpośrednio do przydrożnych rowów. Kierunki rozwoju odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków na terenie gminy przyjęto w oparciu o wyznaczone Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego dwie aglomeracje tj. Aglomerację Dobromierz i Aglomerację Gniewków oraz o opracowaną w 2007 roku „Koncepcję gospodarki ściekowej na terenie gminy Dobromierz”. W ramach aglomeracji Dobromierz funkcjonuje mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w obrębie wsi Serwinów, na którą odprowadzane są ścieki z terenu wsi Dobromierz, Bronówek oraz Serwinów. Gmina posiada opracowane projekty budowlane sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami dla miejscowości: Jaskulin, Pietrzyków, Szymanów oraz Siodłkowice. W ramach aglomeracji Gniewków planowana jest budowa mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w obrębie wsi Czernica, obejmująca miejscowości: Czernica, Gniewków, Dzierzków, Borów, Roztoka, Jugowa oraz Kłaczyna.

Gospodarka odpadami

Odpady gminne składowane są na składowisku odpadów w Zawiszowie (poza gminą Dobromierz). Składowisko spełnia normy zabezpieczające przed negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Od 2003 r. na terenie gminy obowiązuje selektywna zbiórka odpadów z tworzyw sztucznych.

Gospodarka ciepłna

---

² Ścieki bytowe - ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków (wg przepisów Ustawy Prawo wodne)

Energia cieplna uzyskiwana jest z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych. Podstawowym materiałem wykorzystywanym do ogrzewania jest węgiel.

II ETAP - OCENA

4. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNYCH MPZP

4.1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek nr 355/1 i 355/5.

Projekt planu utrzymuje istniejące zagospodarowanie i użytkowanie, nie wprowadzając nowych funkcji. Niniejsza zmiana dotyczy likwidacji działki drogi wewnętrznej i ustalenie dla niej funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

5. USTALENIA ZAWARTE W PROJEKTACH MPZP DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska i przyrody ustala się:

- dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie może przekraczać wartości określonych w przepisach odrębnych dla terenów oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się:

- strefę konserwatorską „OW” – obserwacji archeologicznej dla której ustala się: wszelkie przedmioty pozyskane w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znalezisko, co do których istnieje przypuszczenie, że są zabytkami, podlegają ochronie prawnej zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala się:

- dopuszcza się realizację uzbrojenia terenu, na wszystkich terenach pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi, z wyjątkiem:
- przesyłowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
- przesyłowych gazociągów wysokiego ciśnienia;

W zakresie budowy, przebudowy lub rozbudowy sieci uzbrojenia ustala się:

w zakresie zaopatrzenia w wodę:

- zaopatrzenie w wodę z komunalnej sieci wodociągowej,
- dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody,
- w zakresie odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków komunalnych:
- odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej,
- dopuszcza się urządzenia indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków,

w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej, z zastrzeżeniem lit. b,
- dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i terenów utwardzonych w obrębie posesji;

W zakresie zaopatrzenia w energię cieplną - zaopatrzenie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła;

W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych.

6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI MPZP

Gleba i powierzchnia ziemi

Obszary pozostające w oddziaływaniu dróg (ok. 50 m pas terenu wzdłuż drogi) narażone są na zwiększone stężenia zanieczyszczeń metalami ciężkimi, olejami mineralnymi, benzo(a)pirenem oraz substancjami ropopochodnymi w gruncie. Dotyczy to szczególnie głównych szlaków komunikacyjnych o największym natężeniu ruchu: droga krajowa nr 5 Wrocław – Jelenia Góra, droga krajowa nr 34 (łącząca drogę krajową nr 5 z drogą krajową nr 35). W przypadku gleb, przy istniejącym zagospodarowaniu, zagrożeniem dla ich jakości są zabiegi agrarne, w przypadku ich niewłaściwego prowadzenia, powodujące nadmierne zanieczyszczenie gleb związkami chemicznymi (jako skutek nadmiernej chemizacji rolnictwa) oraz zniszczenie struktury i tekstury

gleby (w przypadku źle prowadzonych zabiegów rolniczych). Inne źródła, które będą powodować niekorzystne zmiany w żyzności i czystości gleb to erozja, emisja zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunalnych i komunikacyjnych.

Powietrze atmosferyczne

Na terenie gminy Dobromierz, poza kopalniami na północy gminy, przemysł jest słabo rozwinięty. Pracują małe zakłady produkcyjne, które mogą stanowić uciążliwości wyłącznie w skali lokalnej – dla okolicznych mieszkańców. Nie bez znaczenia dla jakości powietrza jest także niska emisja - zauważalna szczególnie w sezonie grzewczym. W chwili obecnej gospodarstwa domowe na terenie gminy korzystają w zdecydowanej większości z niskosprawnych palenisk, opalanych najczęściej węglem. Są one największym i najbardziej uciążliwym źródłem emisji punktowej, które zarazem powodują emisję największej ilości zanieczyszczeń do powietrza w gminie. Indywidualne paleniska są uciążliwym źródłem emisji punktowej, wynikającym ze stosowania do ogrzewania produktów wysokoemisyjnych. Jeśli nie nastąpi zmiana sposobu ogrzewania gospodarstw domowych na gazowy czy elektryczny (przykład), jakość powietrza oraz warunków biotopoklimatycznych będzie ulegała pogorszeniu, szczególnie w sezonie grzewczym. Natężenie ruchu lokalnego jest niewielkie. Najintensywniej eksploatowane są drogi krajowe nr 5 i 34 (9 km odcinek łączący drogę nr 5 z drogą nr 35), drogi w kierunku Jawora i drogi obsługujące transport ciężki z kopalni granitu. Przebieg dróg krajowych ogranicza możliwości stwarzania istotnych uciążliwości dla mieszkańców w granicach gminy. Droga nr 5 przebiega przez Borową i Dobromierz, jednak zabudowa jest odsunięta od drogi, przez co nie stwarza zagrożenia dla warunków akustycznych. Emisja do powietrza tlenków węgla, azotu, węglowodorów aromatycznych wzdłuż obu ciągów drogowych stwarza zagrożenie kumulowania zanieczyszczeń w pasie wzdłuż dróg. Przyjmuje się, że najbardziej zagrożony na zanieczyszczenia jest pas terenu o szerokości ok. 50 m wzdłuż drogi, po obu jej stronach. Przecięcie terenu drogami o dużym natężeniu ruchu stwarza barierę dla przemieszczania się zwierząt.

Wody powierzchniowe i podziemne

1. Źródło niekorzystnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne na terenie gminy jest wiele.

Wśród najistotniejszych należy wymienić:

- nieuregulowaną gospodarkę ściekami;
- chemizację rolnictwa;
- dzikie wysypiska;
- emisję do atmosfery zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (przenikanie zanieczyszczeń do gruntu wraz z opadem atmosferycznym).

2. Jakość wód będzie niezadawalająca w dalszym ciągu, z uwagi na bardzo powolny proces kanalizowania gminy.

3. Z uwagi na rolniczy charakter wsi, należy liczyć się ze szkodami w środowisku, wnioskującymi ze zbyt intensywnej gospodarki rolnej. Stosowanie zbyt dużych dawek nawozów, niedostosowanych do potrzeb i warunków pogodowych, jest i będzie nadal jednym z ważniejszych źródeł zagrożenia jakości wód powierzchniowych i płytkich wód podziemnych, zwłaszcza na terenie, który nie posiada naturalnej izolacji.

4. Brak realizacji mpzp wyeliminuje zagrożenie zanieczyszczenia wód ściekami i wodami opadowymi, w przypadku ich niewłaściwego zagospodarowania, na terenach planowanego zagospodarowania mieszkaniowego.

Zasoby przyrodnicze

1. Niekorzystną zmianą, jaką dostrzega się w środowisku przyrodniczym jest stopniowe zanikanie ekstensywnej gospodarki pastwiskowej i łąkarskiej, które są niezbędne dla zachowania wielu cennych siedlisk. Proces ten może ulec nasileniu w przyszłości.

2. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku naturalnych i synantropijnych fitocenozy, uznawanych za najcenniejsze elementy przyrodnicze, które ulegają stopniowemu ubożeniu.

Walory krajobrazowe

1. Zróżnicowane ukształtowanie terenu, niski stopień urbanizacji i uprzemysłowienia, rolnicze wykorzystanie przeważającej powierzchni obszaru wraz z istniejącymi zasobami przyrodniczymi sprzyjają budowaniu wyjątkowych walorów krajobrazowych. W przypadku braku realizacji mpzp, istniejące cechy krajobrazowe zostaną zachowane bez zmian.

7. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MPZP Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębu Dobromierz, część 1A, 1B i 1C
Jakość wód	<p>Cel strategiczny: Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania</p> <p><u>Cel długoterminowy do roku 2015:</u></p> <p>1. Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym poprzez ich ochronę przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, przemysłowych i rolniczych.</p>	<p>Cele programu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych: Rozbudowa sieci kanalizacyjnej Budowa oczyszczalni ścieków Wykonanie naturalnych barier – stref ochronnych zabezpieczających przed sływem zanieczyszczeń do wód.</p>	<p>zaopatrzenie w wodę z komunalnej sieci wodociągowej, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z indywidualnych ujęć wody, odprowadzenie ścieków komunalnych siecią kanalizacji sanitarnej, dopuszcza się urządzenia indywidualnego gromadzenia i oczyszczania ścieków, odprowadzenie wód opadowych i roztopowych siecią kanalizacji deszczowej, stosowanie rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połaci dachowych i terenów utwardzonych w obrębie posesji, usunięcie z wód opadowych i roztopowych substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika, za pomocą urządzeń do podczyszczania, zlokalizowanych na terenie własnym inwestora;</p>
Jakość powietrza	<p>Cel strategiczny: Trwała poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p><u>Cel długoterminowy do roku 2015:</u></p> <p>1. Utrzymanie wartości stężeń poszczególnych zanieczyszczeń powietrza co najmniej na poziomie określonym prawem lub poniżej tego poziomu.</p> <p><u>Cele krótkoterminowe do roku 2011:</u></p> <p>1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł komunalnych,</p>	<p>Cele programu ochrony powietrza atmosferycznego: Ograniczenie niskiej emisji Ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych i komunikacyjnych</p>	<p>zaopatrzenie w ciepło z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła;</p>

	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębu Dobromierz, część 1A, 1B i 1C
	szczególnie tzw. niskiej emisji, przemysłowych i komunikacyjnych.		
Hałas	<p>Cel strategiczny: Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców województwa</p> <p><u>Cel długoterminowy do roku 2015:</u></p> <p>1. Poprawa klimatu akustycznego na obszarach, gdzie zostały przekroczone wartości normatywne.</p> <p><u>Cele krótkoterminowe do roku 2011:</u></p> <p>1. Ograniczenie występowania przekroczeń normatywnych hałasu komunikacyjnego i przemysłowego.</p>	<p>Cele programu ochrony przed hałasem:</p> <p>Ograniczanie emisji hałasu przez zakłady przemysłowe</p> <p>Nasadzenia zieleni izolacyjnej w pobliżu ciągów komunikacyjnych</p> <p>Ograniczenie ruchu ciężkiego na drogach przechodzących przez tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej</p>	<p>dopuszczalny poziom hałasu w środowisku nie może przekraczać wartości określonych w przepisach odrębnych:</p> <p>dla terenów oznaczonych symbolem MW jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, dla terenów oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,</p> <p>dla terenów oznaczonych symbolami MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, dla terenów oznaczonych symbolami RM jak dla terenów zabudowy zagrodowej, dla terenów oznaczonych symbolami ZP i US jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.</p>
Ochrona przyrody i krajobrazu	<p>Cel strategiczny: Zintegrowana, trwale zrównoważona ochrona zasobów przyrody prowadzona w ramach racjonalnej polityki przestrzennej</p> <p><u>Cel długoterminowy do 2015 roku:</u></p> <p>1. Ukształtowanie spójnego przestrzennie systemu obszarów podlegających ochronie prawnej oraz pozostałych terenów zieleni.</p> <p><u>Cele krótkoterminowe do 2011 roku:</u></p> <p>1. Ochrona, rozwój oraz uporządkowanie systemu obszarów zielonych, w tym systemu obszarów prawnie chronionych.</p> <p>2. Ochrona i zwiększanie powierzchni terenów</p>	<p>Cele związane z programem ochrony przyrody:</p> <p>Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej</p> <p>Ograniczenie procesu fragmentacji środowiska, zachowanie i odnowa korytarzy ekologicznych</p>	<p>ochrony i rewitalizacji wymagają:</p> <p>historyczny układ urbanistyczny ujęty w wykazie zabytków,</p> <p>obiekty i zespoły ujęte w wykazie zabytków;</p> <p>W zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska i przyrody ustala się:</p> <p>działalność przedsięwzięć lokalizowanych na terenie nie może powodować ponadnormatywnego obciążenia środowiska naturalnego poza granicami działki, do której inwestor posiada tytuł prawny;</p> <p>określa się, oznaczone na rysunku planu, granice Księżańskiego Parku Krajobrazowego</p>

	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębu Dobromierz, część 1A, 1B i 1C
	<p>zielonych, w tym obszarów leśnych przy zachowaniu dotychczas istniejących obszarów.</p> <p>3. Prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej uwzględniającej wartości przyrodnicze.</p>		<p>i jego otuliny;</p> <p>określa się, oznaczony na rysunku planu, projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 „Dobromierz” (kod PLH 020034);</p> <p>na obszarze, oznaczonej na rysunku planu, strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych obowiązują postanowienia zawarte w decyzji administracyjnej ustanawiającej tę strefę;</p> <p>na obszarze, oznaczonej na rysunku planu, strefy ochrony pośredniej zewnętrznej dla ujęć wód podziemnych „Dobromierz – Serwinów” obowiązują postanowienia zawarte w decyzji administracyjnej ustanawiającej tę strefę;</p> <p>na terenach oznaczonych symbolem ZL zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją leśną, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;</p>
Ochrona gleb	<p>Cel strategiczny: Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych zarówno pod względem ekologicznym jak i ekonomicznym</p> <p><u>Cel długoterminowy do 2015 roku:</u></p> <p>1. Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych.</p> <p><u>Cele krótkoterminowe do 2011 roku:</u></p> <p>1. Rekultywacja terenów zdegradowanych.</p> <p>2. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo.</p>	<p>Cele związane z programem ochrony gleb:</p> <p>Ograniczenie procesu degradacji gleb</p> <p>Promocja rolnictwa ekologicznego</p> <p>Optymalizacja zużycia środków ochrony roślin.</p>	<p>na terenach oznaczonych symbolem R zakaz lokalizacji zabudowy, w tym zabudowy związanej z produkcją rolniczą, z wyjątkiem uzbrojenia terenu pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi;</p>

	Aktualizacja Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015	Program ochrony środowiska gminy Dobromierz, 2004	Projekty mpzp dla obrębu Dobromierz, część 1A, 1B i 1C
	3. Kontynuacja monitoringu środowiska glebowego w województwie.		
Ochrona zasobów kopalin	<p>Cel strategiczny: Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie, zahamowanie nielegalnego wydobycia kopalin oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych</p> <p><u>Cel długoterminowy do 2015 roku:</u></p> <p>1. Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin w zakresie ich rozpoznania, wydobycia i rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.</p> <p><u>Cele krótkoterminowe do 2011 roku:</u></p> <p>1. Minimalizacja presji wywieranej na środowisko w procesie wykorzystania kopalin. 2. Maksymalne wykorzystanie zasobów kopalin w granicach udokumentowania. 3. Ochrona złóż nieeksploatowanych poprzez uwzględnienie ich w planach zagospodarowania przestrzennego. 4. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych.</p>	<p>Cele związane z programem ochrony kopalin: Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie Identyfikacja obszarów konfliktowych Rekultywacja terenów górniczych</p>	<p>W granicach terenów objętych mpzp nie występują złoża kopalin. Brak ustaleń dot. ochrony złóż.</p>

W zapisach projektów mpzp wprowadzono ustalenia, odpowiadające na zalecenia dokumentów strategicznych w zakresie ochrony wód, powietrza, przyrody oraz ochrony przed hałasem. Kwestie ochrony krajobrazu oraz ochrony gleb zostały uwzględnione w niewielkim stopniu. Ustalenia dotyczące ochrony złóż kopalin nie występują, ponieważ na obszarze mpzp nie występują złoża.

8. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ MPZP

Celem prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja źródeł niekorzystnego oddziaływania oraz ocena skutków dla jakości środowiska planowanych jednostek zagospodarowania przestrzennego.

Należy podkreślić, że zarówno zasięg jak i rodzaj oraz intensywność negatywnego oddziaływania w znacznej mierze zależą od miejsca lokalizacji danej funkcji oraz zastosowanych rozwiązań minimalizujących oddziaływanie. Sposób i intensywność negatywnego oddziaływania na środowisko będzie odmienne w czasie realizacji inwestycji oraz podczas jej funkcjonowania.

8.1. Oddziaływanie na środowisko na etapie realizacji mpzp

Uciążliwości występować będą w miejscach, trwania budowy może nastąpić wzrost stężenia zanieczyszczeń w powietrzu, szczególnie pyłów (podczas przemieszczania mas ziemi) oraz gazów emitowanych przez pojazdy obsługujące plac budowy. Zwiększy się hałas w związku z pracą maszyn i urządzeń. Jest to oddziaływanie krótkotrwałe, które zakończy się wraz z zakończeniem prac budowlanych. Zasięg takiego oddziaływania ma wymiar lokalny i słabą siłą oddziaływania, wynikającą głównie z faktu, że realizacja inwestycji będzie przebiegać stopniowo.

8.2. Oddziaływanie na środowisko po zrealizowaniu mpzp

Tereny zabudowy mieszkaniowej – MN

Wraz z zabudową terenów użytkowanych dotychczas rolniczo pojawią się nowe źródła negatywnego oddziaływania na środowisko. W zależności od typu przyjętej gospodarki cieplnej może występować *emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery*. W przypadku stosowania do ogrzewania lekkich nośników energii, jak gaz czy prąd, zjawisko emisji nie ma znaczenia. Natomiast w przypadku ogrzewania budynków węglem, emisja zanieczyszczeń do powietrza wzrasta znacząco. Zjawisko to szczególnie odczuwalne jest w sezonie grzewczym i przyczynia się do powstawania niekorzystnego lokalnie zjawiska niskiej emisji. *Hałas* jaki towarzyszy terenom zabudowy mieszkaniowej związany jest z jego emisją przez pojazdy dojeżdżające do osiedli mieszkaniowych, i nie ma istotnego znaczenia dla środowiska i warunków życia mieszkańców. Innym zagrożeniem dla środowiska, w przypadku niewłaściwego zagospodarowania, są ścieki i wody roztopowe i opadowe. Lokalizacja nowych budynków powoduje uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej i zasobów glebowych oraz przekształcenie i zniszczenie roślinności. W przypadku planowania terenów pod nowe obszary zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie układów osadniczych już istniejących, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, czy uszczuplanie zasobów glebowych nie ma tak negatywnego znaczenia jak w przypadku planowania terenów mieszkaniowych poza jednostkami osadniczymi, na obszarach o wykształconych ekosystemach, na glebach wysokiej jakości, terenach użytkowanych rolniczo.

Oddziaływanie zabudowy mieszkaniowej na środowisko ocenia się jako bezpośrednie, o długoterminowym czasie trwania – negatywne przeciętne lub słabe (w obrębie terenów zabudowanych, przekształconych). Na terenach planowanych pod funkcje mieszkaniowe poza istniejącym układem osadniczym, oddziaływanie ocenia się jako negatywne przeciętne. Na obszarach przyrodniczo i krajobrazowo cennych, ze względu na fragmentację krajobrazu i siedlisk, rozproszenie płatów roślinności, zmiany w stosunkach wodnych na skutek skanalizowania i uszczelnienia podłoża, oddziaływanie może być istotnie negatywne. Sposób, siła i skutki oddziaływania planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego na elementy środowiska przyrodniczego i krajobraz zależą od powierzchni objętej zmianą, intensywności zabudowy i jej funkcji. Ocena poszczególnych ustaleń na środowisko została opisana w dalszej części Prognozy.

8.3. Skutki dla środowiska realizacji ustaleń projektu mpzp

Powietrze

Planowane zagospodarowanie przestrzenne, które jest lub może być nowym, dotychczas nie występującym, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza to tereny zabudowy mieszkaniowej.

Brak udostępnionych badań w zakresie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu na terenie gminy Dobromierz nie pozwala ustalić, jaki jest stan sanitarny powietrza w gminie.

Działania minimalizujące:

- Stosowanie lekkich nośników energii do ogrzewania mieszkań oraz modernizacja lokalnych kotłowni.
- Wykorzystanie nieprzekraczalnej linii zabudowy w celu zachowania możliwie największej odległości budynków mieszkalnych od dróg.
- Stosowanie wysokiej zieleni na granicy terenów mieszkaniowych i źródeł zanieczyszczeń.
- Odsunięcie nieprzekraczalnej linii zabudowy na terenach MN od linii rozgraniczających z drogą, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do zmniejszenia uciążliwości. Nie widzi się konieczności stosowania rozwiązań alternatywnych dla przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego, z punktu widzenia ochrony przed zanieczyszczeniem powietrza.

Wody powierzchniowe i podziemne

Planowane zagospodarowanie przestrzenne, które jest lub może być nowym, dotychczas nie występującym, źródłem niekorzystnego oddziaływania na jakość wód: Tereny zabudowy mieszkaniowej (ścieki komunalne, wody opadowe i roztopowe),

Dla jakości wód powierzchniowych i gruntowych największym zagrożeniem są niekontrolowane zrzuty ścieków do odbiornika. Ścieki są głównym źródłem zanieczyszczeń i czynnikiem eutrofizacji wód.

Oddzielną kategorię odprowadzanych do rzek zanieczyszczeń stanowią wody spływające systemami kanalizacji burzowej. W zapisach mpzp zakłada się konieczność uzbrojenia terenów zainwestowanych w sieć wodociągową i kanalizacyjną. W przypadku stosowania zbiorników bezodpływowych, jako rozwiązania tymczasowego, istnieje zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przy niewłaściwej eksploatacji oraz pogarszającym się z upływem czasu stanem technicznym zbiorników.

Działania minimalizujące:

- Stosowanie zielonych stref buforowych wzdłuż cieków do przechwytywania zanieczyszczeń spływających z pól uprawnych;
- Uzbrojenie terenów zabudowanych w sieć kanalizacyjną;

Rozwiązania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do zmniejszenia ryzyka pogorszenia jakości wody. Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia ochrony przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych.

Gleba, powierzchnia ziemi

Warstwa glebowa ulegnie zniszczeniu w miejscach, gdzie zlokalizowane będą nowe obiekty budowlane. Istnieje ryzyko przekształcenia naturalnej rzeźby w miejscach proponowanych pod zabudowę mieszkaniową.

Działania minimalizujące:

- W przypadku zabudowywania terenów, na których występują dobre gleby, należy przed rozpoczęciem robót ściągnąć, zmagazynować i właściwie wykorzystać warstwę glebową;
- W przypadku lokalizowania nowych budynków na obszarze o wyraźnie urozmaiconej rzeźbie terenu, należy zachować naturalne ukształtowanie poprzez wpasowanie bryły budynku w rzeźbę terenu, ograniczając do minimum ingerencję w jego ukształtowanie.

Rozwiązania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do ograniczenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zmian w zasobach glebowych, powierzchni ziemi i w ukształtowaniu terenu. Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Klimat akustyczny

Źródła hałasu w związku z planowanym zagospodarowaniem przestrzennym:

- ruch komunikacyjny (drogi główne i lokalne)

Zgodnie z przepisami szczególnymi³, na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenach zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenach domów opieki społecznej oraz terenach szpitali w miastach - dopuszczalny poziom hałasu powodowany przez drogi lub linie kolejowe nie może przekraczać 61 dB w przedziale czasu odniesienia równego 16 godzinom i 56 dB dla 8 godzin. W przypadku pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, dopuszczalne poziomy hałasu wynoszą odpowiednio 50 i 40 dB. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów mieszkaniowo-usługowych, dopuszczalny poziom hałasu wynosi dla dróg i kolei 65 dB w przedziale czasu odniesienia równego 16 godzinom i 56 dB dla czasu równego 8 godzinom. W przypadku pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, dopuszczalne poziomy hałasu wynoszą odpowiednio 55 i 45 dB.

Tabela 1 - Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{Aeq D} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L _{Aeq N} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Działania minimalizujące:

- Nasadzenia zieleni izolacyjnej na granicy terenów o potencjalnym oddziaływaniu akustycznym i terenów wrażliwych na hałas;
- Odsunięcie linii zabudowy od terenów o potencjalnym oddziaływaniu akustycznym stosując w dokumentach planistycznych szczebla lokalnego narzędzia w postaci nieprzekraczalnej linii zabudowy;
- Zapewnienie w zakładach przemysłowych urządzeń i rozwiązań minimalizujących natężenie emitowanego hałasu;
- Zapewnienie rozwiązań minimalizujących hałas (ekrany, nasypy akustyczne, i in.) w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego natężenia hałasu na terenach przeznaczonych na stały pobyt ludzi.

Rozwiązania alternatywne:

Ocenia się, że zastosowanie działań minimalizujących jest wystarczającym rozwiązaniem do zmniejszenia ryzyka pogorszenia klimatu akustycznego. Nie stwierdza się konieczności zastosowania rozwiązań alternatywnych z punktu widzenia ochrony przed hałasem.

8.4. Ocena ochrony zasobów przyrodniczych

Do oceny oddziaływania projektowanego zagospodarowania przestrzennego na obszary chronione i zasoby przyrodnicze wsi Dobromierz posłużyła „Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Dobromierz”⁴.

8.4.1. Obszary chronione

- **Obszar Natura 2000 „Dobromierz”**

Przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 SOO „Dobromierz” są gatunki roślin i siedliska przyrodnicze, określone w Planie ochrony. Teren mpzp znajduje poza obszarem Natura 2000 i nie stwarza zagrożenia negatywnego wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

- **Obszar w granicach Książańskiego Parku Krajobrazowego**

Teren mpzp znajduje się poza obszarem Książańskiego PK .

8.4.2. Siedliska przyrodnicze, poza obszarem Natura 2000

Na terenie mpzp nie występują siedliska przyrodnicze.

Chronione gatunki flory

Na terenie mpzp nie występują gatunki prawnie chronione.

8.4.3. Chronione gatunki fauny

W przypadku zwierząt, największą ilość stanowisk gatunków zwierząt chronionych stwierdzono w południowej części gminy, w zasięgu Pogórza Zachodniosudeckiego. Zdecydowana większość zinwentaryzowanych stanowisk gatunków zwierząt chronionych znajduje się w lasach. W okolicach Krzyża Milenijnego stwierdzono występowanie *gniewosza plamistego* *Coronella austriaca*. Teren na którym stwierdzono występowanie gniewosza pozostaje w użytkowaniu leśnym wraz z zachowaną funkcją usługową związaną z Wieżycą i Krzyżem Milenijnym.

Zgodnie Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną⁵, w stosunku do dziko występujących zwierząt chronionych wprowadzono m.in. zakazy:

- 1) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 2) niszczenia ich gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;

---

⁴ Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego - gmina Dobromierz, Praca zbior., 2005

3) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca.

Podczas inwentaryzacji stwierdzono tylko jednego osobnika. Mapa inwentaryzacyjna nie wskazuje dokładnie miejsca występowania siedliska chronionego gatunku, dlatego problematyczne jest jednoznaczne ocenienie zagrożenia dla stabilności stanowiska w związku z planowanymi terenami MN. Nie jest wykluczone, że realizacja zabudowy na tym terenie ograniczy możliwość przemieszczania gatunku. Jeśli potwierdzi się fakt występowania gatunku, konieczne wydaje się być wyznaczenie strefy ochronnej dla gniewosza plamistego, by ochronić siedliska i osobniki przed zniszczeniem.

Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną, sposoby ochrony gatunków dziko występujących zwierząt polegają w szczególności na:

- 1) ustalaniu stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania dla gatunków;
- 2) zabezpieczaniu ostoi i stanowisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska zwierząt:
  - a) dostosowaniu terminów i sposobów wykonania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych, remontowych i innych do okresów lęgu, rozrodu lub hibernacji,
  - b) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy umożliwiających migrację,
  - c) instalowaniu przejść dla zwierząt pod i nad drogami publicznymi oraz liniami kolejowymi,
  - d) przenoszeniu zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska.

W przypadku realizacji zagospodarowania w kierunku zabudowy mieszkaniowej MN, proponuje się rozwiązanie alternatywne zgodne z Rozporządzeniem: przeniesienie zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska.

8.5. Oddziaływanie transgraniczne

Oddziaływanie transgraniczne nie wystąpi.

III ETAP – MINIMALIZACJA, MONITORING

9. OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MONITORING

9.1. Rozwiązania alternatywne, środki zapobiegania negatywnym skutkom realizacji mpzp

W punkcie tym zostały przedstawione propozycje rozwiązań ograniczających i łagodzących ujemny wpływ planowanego zagospodarowania na poszczególne komponenty środowiska.

W celu poprawy jakości powietrza:

- modernizacja i wymiana urządzeń grzewczych na urządzenia o wysokiej sprawności grzewczej i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń. Szczególnie należy dążyć do likwidacji lub modernizacji uciążliwych lokalnych kotłowni, opalanych paliwami stałymi, poprzez zamianę nośnika energii na paliwo nie powodujące zanieczyszczenia atmosferycznego. Zakłada się realizację lokalnych źródeł ciepła na paliwo gazowe lub płynne oraz wykorzystanie energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii (biomasa, kolektory słoneczne, pompy ciepłe) do celów grzewczych.

W celu poprawy jakości klimatu akustycznego:

- stosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż głównych dróg;
- nowe budynki powinny być sytuowane w odległości od dróg krajowych umożliwiających zachowanie dopuszczalnych wartości hałasu, określonych w przepisach odrębnych;

W celu ochrony gleby i gruntu należy:

- w zabiegach agrochemicznych stosować racjonalne dawki nawozowe;

- dbać o stan sanitarny w obrębie posesji i powierzchni terenu w ogólności;
- zlikwidować odcieki z przyzł nawozowych, kiszzonek i wszelkich innych składowisk;
- składować odpady wyłącznie w miejscach wyznaczonych i zabezpieczonych przed pojawieniem się odcieków do gruntu lub wód powierzchniowych;
- nielegalne lub nieprawidłowo urządzone wysypiska odpadów likwidować przez wywiezienie (a nie tylko przez wyrównanie i przykrycie) warstwą ziemną;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

W zakresie ochrony wód należy przeprowadzić następujące działania:

- prowadzenie okresowego monitoringu i likwidacji „dzikich” punktów zrzutu ścieków;
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej;
- tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych oraz wprowadzenie pasów ochronnych roślinności.

W zakresie ochrony zasobów przyrodniczych oraz gospodarowania zasobami leśnymi należy wprowadzić następujące działania:

- zachowanie bioróżnorodności, w tym aktywna ochrona ekosystemów i zasobów genowych;
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych;
- konieczność zachowywania otuliny wokół lasów i powierzchni pól uprawnych. Pola uprawne warto odgradzać miedzami o szerokości ok. 1 m, spełniają wówczas rolę korytarzy ekologicznych dla migrujących zwierząt.

9.2. Proponowane metody monitorowania skutków dla środowiska realizacji ustaleń mpzp

Monitoring to narzędzie do oceny zmian zachodzących w środowisku na przestrzeni czasu, wynikających z realizacji planowanego zagospodarowania przestrzennego. Jako jednostkę czasu do przeprowadzania analiz proponuje się przyjąć odstęp jednego roku. Wśród dostępnych wskaźników, które będą odpowiadały na pytanie o kierunek zmian (poprawa, pogorszenie stanu środowiska) i ich tempo można wymienić poniższe:

Tabela 2 - Proponowana lista wskaźników do monitorowania zmian zachodzących w środowisku na skutek realizacji ustaleń mpzp

WSKAŹNIK	POŻĄDANE ZMIANY
Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost
Poziom skanalizowania gminy	wzrost
Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków	wzrost
Dysproporcje między siecią wodociągową a kanalizacyjną	spadek
Kontrola szczelności szamb oraz wywozu ścieków z gospodarstw domowych	poprawa jakości
Emisja gazów do atmosfery z zakładów produkcyjnych	brak przekroczeń dopuszczalnych norm
Ilość ścieków wprowadzanych do odbiornika	spadek
Jakość powietrza atmosferycznego, zwłaszcza akustycznego	poprawa
Jakość wód powierzchniowych	poprawa

Ilość odpadów komunalnych/przemysłowych składowanych na składowisku	spadek
---	--------

10. PODSUMOWANIE

Prognoza oddziaływania na środowisko umożliwia wczesną identyfikację zagrożeń mogących wystąpić w środowisku, związanych z planowanym zagospodarowaniem terenu. Celem Prognozy jest ocena skutków realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko oraz na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000. Wykonywana jest na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przedmiotem Prognozy oddziaływania na środowisko są projekty Uchwał Rady Gminy w Dobromierzu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszar dział nr 335/1 i 335/5 w obrębie Dobromierz. Integralną częścią Uchwał jest rysunek planu w skali 1:2000.

Dokument Prognozy został podzielony na cztery części. W pierwszej części dokonano diagnozy stanu środowiska oraz oceny tendencji do zmian w środowisku przy braku realizacji ustaleń projektu mpzp. Cechą charakterystyczną i atrakcją krajobrazową gminy jest wyróżniający się na tle Obniżenia Przedśudeckiego Pogórze Zachodniosudeckie. Budowa geologiczna, położenie zwierciadła wody podziemnej, rodzaj i klasa gleb czy rodzaj roślinności pozostają pod znaczącym wpływem zróżnicowanego ukształtowania terenu tej części województwa. Gmina Dobromierz charakteryzuje się bogactwem surowców naturalnych, podlegających odkrywkowej eksploatacji. W celu ochrony i zachowania środowiska przyrodniczo-krajobrazowego, wartości kulturowych i historycznych utworzono Książański Park Krajobrazowy. Obecnie południowa część gminy objęta jest również ochroną w formie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 „Dobromierz”.

W drugiej części Prognozy dokonano charakterystyki i oceny zaplanowanego zagospodarowania przestrzennego oraz oceny ustaleń zawartych w projektach mpzp dotyczących minimalizowania negatywnych skutków w środowisku.

Projekt miejscowego planu wprowadza zapisy z zakresu ochrony środowiska, których spełnienie ma być warunkiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzennego. Zaproponowane w ustalenia dotyczące zasad uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną ocenia się jako wystarczające, a ich realizacja jest niezbędna do zachowania, ochrony i poprawy jakości wody i powietrza.

W trzeciej części dokonano oceny skutków realizacji miejscowych planów na środowisko oraz obszary objęte ochroną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody. Zabudowa mieszkaniowa, przy zastosowaniu zabezpieczeń minimalizujących jest źródłem nieznacznego oddziaływania na środowisko wodne i powietrze. Nie stwierdzono zagrożenia dla obszarów chronionych.

Wszystkie planowane jednostki funkcjonalno-przestrzenne będą oddziaływać na środowisko długoterminowo i w sposób bezpośredni. Tam, gdzie funkcjonowanie planowanego zagospodarowania przestrzennego wiązać się będzie ze znacznym wzmożeniem ruchu komunikacyjnego, istotnego znaczenia nabiera również oddziaływanie pośrednie, w związku z generowanym hałasem i emisją zanieczyszczeń komunikacyjnych. Ocenie poddano również oddziaływanie na zasoby przyrodnicze, w tym siedliska przyrodnicze, siedliska gatunków chronionych roślin i zwierząt. W jednym przypadku stwierdzono potencjalne zagrożenie pogorszenia stanu siedliska gniewosza plamistego objętego ochroną. Mapa inwentaryzacyjna nie wskazuje dokładnie miejsca występowania siedliska chronionego gatunku, dlatego problematyczne jest jednoznaczne ocenienie zagrożenia dla stabilności stanowiska w związku z planowanymi terenami MN. Jeśli potwierdzi się fakt występowania gatunku, konieczne wydaje się być wyznaczenie strefy ochronnej dla gniewosza plamistego, by ochronić siedliska i osobniki przed zniszczeniem. Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania mpzp na Książański Park Krajobrazowy oraz Obszar Natura 2000 „Dobromierz”.

W ostatniej części Prognozy wskazano środki zapobiegania negatywnym skutkom realizacji projektów mpzp oraz proponowane metody monitorowania zmian w środowisku.

W Prognozie zostały przedstawione propozycje sposobów ograniczania czy łagodzenia ujemnego oddziaływania, ewentualnie zrekompensowania poniesionych strat w środowisku w stosunku do zidentyfikowanych w Prognozie źródeł niekorzystnego oddziaływania.

11. PRZEPISY PRAWNE

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze.

Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie Książańskiego Parku Krajobrazowego.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 września 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną.